Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на правосъдието	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ, приета с Постановление № 4 на Министерския съвет от 2006 г. (обн., ДВ, бр. 5 от 2006 г., изм. и доп., ДВ, бр. 59 от 2009 г., доп. ДВ, бр. 31 от 2011 г., изм. и доп., ДВ, бр. 57 и 98 от 2015 г., доп., ДВ, бр. 69 от 2020 г., изм. и доп., ДВ, бр. 74 от 2021 г.)
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Силвия Соколова - държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“; Галина Димитрова - държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“.	**Телефон и ел. поща:** 02/9234 410 S_Sokolova@justice.government.bg 02/9234 553 G_dimitrova@justice.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1: „Неактуална регламентация по отношение на размерите на възнагражденията на служебните защитници“

В изпълнение на политиката за осигуряване на равен достъп до правосъдие ролята на държавата се изразява основно в предприемането на мерки и действия за гарантирането на качествена и ефективна правна помощ и справедлив съдебен процес, чрез обучение на адвокати и адекватно финансиране на правната помощ. Доколкото правната помощ, осигурявана от държавата, произтича от изискването за достъп до правосъдие и осигуряване на справедлив процес, правната помощ е и условие, без което съдебната система не може да функционира, което се отчита и от европейския законодател при очертаване задълженията на държавите членки в Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 година относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест. Съгласно чл. 7 от нея държавите членки вземат необходимите мерки, включително по отношение на финансирането, за да гарантират, че съществува ефективна и с адекватно качество система за правна помощ.

Наредбата за заплащането на правната помощ (НЗПП) урежда реда, условията и случаите за заплащане на предоставената от служебните защитници правна помощ, както и размера на адвокатските възнаграждения по видовете дела и тяхната правна квалификация. От приемането на наредбата през 2006 г. до настоящия момент размерът на адвокатските възнаграждения е променян само веднъж през 2021 г., когато максималните размери на възнагражденията, определени в Наредбата за заплащането на правната помощ, бяха увеличени с различен процент в зависимост от вида на делата и техния дял от общия обем на предоставената правна помощ. Най-голямото увеличение беше с 40 на сто по наказателни производства по раздел III от глава четвърта на Наредбата, които са с най-висок дял от всички дела, по които се предоставя правна помощ. Максималните размери на възнагражденията за първична правна помощ по граждански и административни дела, в преобладаващата им част, се увеличи с 20 на сто. Минималните размери на адвокатските възнаграждения се запазиха без промени.

Неудовлетвореността на адвокатите от размерите на адвокатските възнаграждения расте и води до увеличаване на отказите от участие в следващи фази на производството или до откази от поемане на служебни защити и заличаване от Националния регистър за правна помощ на адвокати. Това затруднява нормалното функциониране на системата за правна помощ, тъй като води до замяна на един с друг адвокат и се отразява върху нормалното протичане на процеса, като го забавя във времето и рефлектира върху неговата ефективност и качество, което от своя страна води до недоволство и недоверие у гражданите.

Допълнителен аргумент, който обосновава необходимостта от промяна в размерите на адвокатските възнаграждения на служебно определените адвокати, е увеличената разлика в заплащането на договорното възнаграждение (при упълномощаване на адвокат) и възнаграждението на служебно назначения адвокат след промените в Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (обн., ДВ, бр. 68 от 2020 г. и ДВ, бр. 88 от 2022 г.). Във връзка с това следва да се отбележи, че служебно определеният адвокат е длъжен да води възложеното му дело, по което осъществява правна помощ, по реда на Закона за адвокатурата, със същата грижа, както и упълномощеният от клиента адвокат, т.е. има еднакви задължения и отговорности като упълномощения адвокат.

Независимо че минималната работна заплата не може да служи като измерител за заплащането на адвокатския труд, значителният ръст на минималната работна заплата за период, в който размерът на възнагражденията по НЗПП е останал непроменен, е показателен за несъответствието между изплащаните възнаграждения и стойността на полагания адвокатски труд.

За периода от приемането на Наредбата (2006 г.), включването на нови възнаграждения за предоставена правна помощ (2009 г. и 2015 г.), и изменение в съществуващите размери (2021 г.), справка в Националния статистически институт сочи следните нива на индекс на потребителски цени/инфлация:

:

Индексът на потребителските цени
за месец Април 2024 г. спрямо месец **Януари 2006 г.** е **204.3%**,
т.е. инфлацията е **104.3%**.

Индексът на потребителските цени
за месец Април 2024 г. спрямо месец **Юли 2009 г.** е **159.4%**,
т.е. инфлацията е **59.4%**.

Индексът на потребителските цени
за месец Април 2024 г. спрямо месец **Декември 2015 г.** е **145.8%**,
т.е. инфлацията е **45.8%**.

Индексът на потребителските цени
за месец Април 2024 г. спрямо месец **Октомври 2021 г.** е **126.0%**,
т.е. инфлацията е **26.0%**.

Предлагайки този метод за адаптиране на размера на възнагражденията – установения през разглежданите периоди процент на инфлация, която е общоприет обективен измерител на покупателната способност, най-ниските възнаграждения (минимумите, въведени с приемането на Наредбата през 2006 г.) ще бъдат увеличени с малко над 100%, а най-високите и последно актуализирани през 2021 г. възнаграждения с 26 %. За останалите ще бъде приложим процентът на инфлацията, съответно изследван към 2009 г. и 2015 г.

Броят на заличените адвокати от Националния регистър за правна помощ за периода от 2019 г. до 2024 г. е:

Година	Общо вписани адвокати	Брой заличени адвокати	Заличени поради смърт	Други причини за заличаване	% заличени
2019	6164	104	10	94	1,69
2020	6350	159	23	136	2,50
2021	6308	236	53	183	3,74
2022	6324	218	28	190	3,45
2023	6375	184	21	163	2,89
2024	6679	103	18	85	1,54
Общо	**38200**	**1004**	**153**	**851**	

За периода 2019 -2024 г. в НБПП са постъпвали искания за заличаване от адвокати, които се отписват от колегията, както и по други причини. ЗПП не изисква молбите да се мотивират.

Извърши се анализ на изплатената правна помощ по вид дело определени по Глава четвърта на Наредбата за заплащането на правната помощ, който е представен в приложената таблица. От така изложените резултати е видно, че за периода 2021 г. до 2023 г. има нарастване преди всичко на наказателните дела и намаление на гражданските. Годишният процент на изменение на брой представителства е в посока на увеличение 37,96% за 2022 г. спрямо 2021 г. и 30,28% за 2023 г. спрямо 2022 г. От представената таблица е видно увеличение на наказателните дела и намаление на гражданските, което се отразява и в изплатените възнаграждения. Тази тенденция продължава и се очаква са следващите периоди увеличение на предоставената правна помощ по гл. IV от Наредбата.

Справка на извършените разходи за адвокатски възнаграждения по гл.IV от Наредбата за заплащане на правната помощ

Вид дело	2021		2022		изменение		2023		изменение	
	бр.	стойност	бр.	стойност	бр.	стойност	бр.	стойност	бр.	стойност
административни дела	17	1550	32	3570	15	202	47	4530	15	960
граждански дела	3516	483740	976	175430	-2540	-308310	906	164140	-70	-11290
наказателни дела	939	128960	3549	547455	2610	418495	3782	593480	233	46025
изпълнително дело	1	200	1	400	0	200	2	450	1	50
РНБПП	455	39320	2241	168450	1786	129130	4117	284470	1876	116020
ОБЩО	4928	653770	6799	895305	1871	239717	8854	1047070	2055	151765
Процентно изменение					**37,96%**	**36,94%**			**30,28%**	**17,06%**

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Проблемът с адекватното заплащане на служебните адвокати не може да се реши в рамките на действащите правни норми, нито чрез промяна в организацията на работа или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Описаните проблеми могат да се решат само с промени в Наредбата за заплащането на правната помощ, като се увеличат размерите на адвокатските възнаграждения.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Няма задължителните действия, произтичащи от актове от правото на ЕС или от нормативни актове от по-висока степен.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Проблем 2: „ Липса на регламентирано възнаграждение за новите видове правна помощ и констатирана необходимост от прецизиране на някои от разпоредбите на Наредбата за заплащането на правната помощ‘‘

С измененията и допълненията в Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 102 от 2022 г.) се даде възможност за ползването на нови правни средства за защита на граждани, които отговарят на условията за правна помощ, а именно: консултации и/или подготовка на документи за производства по издаване на индивидуални административни актове и тяхното оспорване по административен ред и представителство пред извънсъдебни органи и в извънсъдебни процедури.

Под извънсъдебни процедури се разбира административнонаказателни производства, производството по издаване на индивидуален административен акт, производства по оспорване на индивидуален административен акт по административен ред, производства пред арбитраж и процедура по медиация. Това са производства пред административни органи от изпълнителната власт, в чиито правомощия е издаването на индивидуални административни актове, засягащи социални права на гражданите, дискриминация, бежански права, потребителски права и др. Тези органи могат да бъдат Държавната агенция за бежанците, Комисията за защита от дискриминация, Комисията за защита на потребителите и други административни органи. Към извънсъдебните органи за решаване на спорове освен изброените спадат и арбитражите за решаване на спорове.

Предимството за гражданите при ползването на тези нови правни средства за защита се състои в това, че те благоприятстват достъпа до правосъдие чрез осигуряването на по-бързи и по-евтини начини за защита и при по-малко формалности.

Ползването на тези нови правни възможности е от естество да предотврати внасянето на спора в съда и да спомогне за намаляване на случаите на оспорване по съдебен ред и съдебните дела.

За да се осигури практическото приложение на новите разпоредби се предлага допълнение, с което се въвежда възнаграждение за новите видове правна помощ.

За част от разпоредбите от нормативния акт, уреждащи условията и реда за заплащането на адвокатското възнаграждение, както и принципите на заплащане, е констатирана необходимост от

прецизиране по отношение на отчитането на предоставената правна помощ и координацията на органите, имащи отношение към предоставянето й.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващата нормативна уредба.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Описаните проблеми могат да се решат само с промени в Наредбата за заплащането на правната помощ, с които да се уредят възнагражденията за новите видове правна помощ, както и се прецизират действащите разпоредби на акта.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Няма задължителните действия, произтичащи от актове от правото на ЕС.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1: „По-високо качество на служебната защита/правна помощ и като резултат – подобряване на условията за достъп до правосъдие и ефективни правни средства за защита чрез:

• включване на по-голям брой адвокати в системата за правна помощ;

• по-голяма заинтересованост на адвокатите от възложените им служебни защити;

• по-висока мотивация на адвокатите в работата им по служебни защити;

• по-висока степен на удовлетвореност на гражданите;

• по-високо доверие на гражданите в института на служебния защитник;

• повишаване на авторитета на служебните защитници;

Цел 2: „ Регламентиране на възнаграждение за новите видове правна помощ и прецизиране на някои от разпоредбите на Наредбата за заплащането на правната помощ‘‘

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

По проблем 1 и 2.

1. Адвокатите, вписани в Националния регистър за правна помощ - 6 678;

2. Адвокатските колегии (27);

3. Гражданите, на които се предоставя правна помощ. През последния тригодишен период, броят на решенията за изплатени адвокатски възнаграждения нараства. За процесуално представителство, консултации на Националния телефон за правна помощ и в Регионалните центрове за консултиране през 2021 г. са платени 26 647 бр. решения за 7 025 720 лв., през 2022 г.

са платени 29 336 бр. решения за 9 396 720 лв. и през 2023 г. са платени 32 111 бр. решения за 9 905 460 лв. Данните показват ръст спрямо началото на периода с 5 464 бр. решения и съответно 2 879 740 лв. Възнагражденията за администриране на правната помощ, изплащани на Адвокатските съвети всяко тримесечие, нарастват пропорционално на адвокатските възнаграждения, тъй като се определят процентно спрямо сумата, изплатена на адвокатите от съответната адвокатска колегия.

4. Националното бюро за правна помощ, адвокатските съвети, съдилищата и Висшия адвокатски съвет като органи от системата за правна помощ, които осъществяват контрол по предоставената правна помощ от адвокатите и осигуряват тяхното обучение с цел осигуряване на ефективна правна помощ и повишаване на нейното качество, са заинтересовани от: повишаване на доверието в института на служебния адвокат, на авторитета и престижа на адвокатската професия; ефективна защита на правата и интересите на гражданите и справедлив процес срещу адекватно заплащане на положения от служебните адвокати труд.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия, които пряко да адресират дефинираните проблеми. При такъв вариант констатираните проблеми ще продължат да съществуват, няма да бъдат постигнати и заложените цели.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани очаквани положителни икономически, социални или екологични въздействия вследствие на прилагането на този вариант.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- множество възражения от страна на адвокатите;

- заличаване от Националния регистър за правна помощ;

- голяма част от служебните адвокати биха могли да преустановяват участието си в производството на определена фаза или инстанция, което не може да гарантира ефективност и качество на правната помощ, поради необходимостта от замяна на адвоката.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2: „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ, приета с Постановление № 4 на Министерския съвет от 2006 г.‘‘

Описание: При този вариант ще бъдат решени констатираните проблеми, ще бъдат постигнати и заложените цели. По конкретните видове правна помощ увеличението на възнагражденията са следните:

- по раздел I. „Първична правна помощ“ – увеличенията на минималните и на максималните размери на възнаграждения са съответно с 26 %, с 46 % и със 104 % в зависимост от това към кой период за последно са индексирани;

- по раздел II „Представителство при задържане по чл. 72, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи и при неотложни случаи по дела за мерки за процесуална принуда и разпити пред съдия в досъдебното производство“ – увеличенията на минималните и на максималните размери на възнаграждения са съответно с 26 % и със 104 % в зависимост от това към кой период за последно са индексирани;

- по раздел III „Процесуално представителство по наказателни дела“ – увеличенията на минималните и на максималните размери на възнаграждения са съответно с 26 %, с 46 %, с 60 % и със 104 % в зависимост от това към кой период за последно са индексирани;

- по раздел IV „Процесуално представителство по граждански и административни дела“ – увеличенията на минималните и на максималните размери на възнаграждения са съответно с 26 %, с 46 %, с 60 % и със 104 % в зависимост от това към кой период за последно са индексирани;

- по раздел IVa „Процесуално представителство и защита по специално уредени производства“ – увеличенията на минималните и на максималните размери на възнаграждения са съответно с 26 %, с 46 % и с 60 % в зависимост от това към кой период за последно са индексирани.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

С приемането на този вариант за действие ще се постигне адекватно заплащане на правната помощ по видове дела и видове правна помощ, което ще удовлетвори интересите на служебните адвокати и гражданите, както и ще стимулира и мотивира адвокатите за подобряване на качеството на правната помощ, което от своя страна ще бъде в полза на гражданите - потребители на правната помощ.

Ще бъде постигнато актуализиране на размера на възнагражденията с установения процент на инфлация, която е общоприет обективен измерител на покупателната способност.

При актуализирането на размера на възнагражденията, както и определянето на възнаграждения за новите видове правна помощ може да се очаква по-висока мотивация на адвокатите в работата им по служебни защити.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия: Няма идентифицирани негативни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3: „Ненормативна намеса‘‘:

Описание: Този вариант предполага разрешаване на идентифицирания проблем чрез обучения, изготвяне на указания или насоки. Този вариант не може да преодолее посочените проблеми.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани очаквани положителни икономически, социални или екологични въздействия вследствие на прилагането на този вариант.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Очакват се възражения срещу определените размери на адвокатските възнаграждения, затруднения за органите от системата за правна помощ при определянето на адвокат, поради липса на мотивация от страна на адвокатите, вписани в регистъра за правна помощ, откази от възложена им служебна защита и предоставяне на правна помощ. Отрицателните въздействия ще окажат въздействие върху достъпа на гражданите до правна помощ и ще доведат до затруднено съдопроизводството.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия, които пряко да адресират дефинираните проблеми. При такъв вариант констатираните проблеми ще продължат да съществуват, като няма да бъде постигната посочената цел.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани очаквани положителни икономически, социални или екологични въздействия вследствие на прилагането на този вариант.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При предоставена правна помощ по случаи, които не са уредени в Наредбата, адвокатът няма правно основание да получи възнаграждение, а това би довело до отказ от предоставяне на правна помощ поради липса на мотивация на адвокатите в работата им по служебни защити. Няма да бъдат прецизирани разпоредбите относно отчитането на предоставената правна помощ и координацията на органите, имащи отношение към предоставянето ѝ, които са предпоставки за повишаване на ефективността при реализацията на политиката за осигуряване на равен достъп до правосъдие.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ, приета с Постановление № 4 на Министерския съвет от 2006 г.‘‘

Описание: При този вариант ще бъдат решени констатираните проблеми, ще бъдат постигнати заложените цели.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При реализирането на този вариант може да се очаква:

• включване на по-голям брой адвокати в системата за правна помощ;

• намаляване на случаите от отказ от предоставяне на правна помощ;

• по-висока мотивация на адвокатите в работата им по служебни защити;

• повишаване на ефективността при реализацията на политиката за осигуряване на равен достъп до правосъдие;

• осигуряване на практическото приложение на новите разпоредби на Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 102 от 2022 г.) чрез въвеждането на възнаграждение за новите видове правна помощ. Предимството за гражданите при ползването на тези нови правни средства за защита се състои в това, че те благоприятстват достъпа до правосъдие чрез осигуряването на по-бързи и по-евтини начини за защита и при по-малко формалности.

• прецизиране на разпоредбите от Наредбата за заплащането на правната помощ, уреждащи условията и реда за заплащането на адвокатското възнаграждение, както и принципите на заплащане.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия: Няма идентифицирани негативни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчита.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3: „Ненормативна намеса‘‘:

Описание: Този вариант предполага разрешаване на идентифицирания проблем чрез обучения, изготвяне на указания или насоки. Този вариант не може да преодолее посочените проблеми.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани очаквани положителни икономически, социални или екологични въздействия вследствие на прилагането на този вариант.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- откази от възложена служебна защита и предоставяне на правна помощ;
- недостатъчна ефективност и качество на правната помощ;
- липса на мотивация на адвокатите в работата им по служебни защити.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

---

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**	**Вариант 3**
Ефективност	Цел 1: По-високо качество на служебната защита/правна помощ и като резултат – подобряване на условията за достъп до правосъдие и ефективни правни средства за	ниска	висока	ниска

	защита.			
Ефикасност	Цел 1: ,По-високо качество на служебната защита/правна помощ и като резултат – подобряване на условията за достъп до правосъдие и ефективни правни средства за защита.	ниска	висока	ниска
Съгласуваност	Цел 1: По-високо качество на служебната защита/правна помощ и като резултат – подобряване на условията за достъп до правосъдие и ефективни правни средства за защита.	ниска	висока	ниска

5.2. По проблем 2:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 1**	**Вариант 2**
Ефективност	Цел 2: Регламентиране на възнаграждение за новите видове правна помощ и прецизиране на някои от разпоредбите на Наредбата за заплащането на правната помощ.	ниска	висока	ниска
Ефикасност	Цел 2: Регламентиране на възнаграждение за новите видове правна помощ и прецизиране на някои от разпоредбите на Наредбата за заплащането на правната помощ.	ниска	висока	ниска

Съгласуваност	Цел 2: Регламентиране на възнаграждение за новите видове правна помощ и прецизиране на някои от разпоредбите на Наредбата за заплащането на правната помощ.	ниска	висока	ниска

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

При реализирането на първия и третия вариант не се постигат поставените цели. Осъществяването на втория вариант „при действие“ позволява в максимална степен да се изпълнят поставените цели.

Изпълнението на втория сценарий позволява постигането на максимална публична прозрачност, обществен контрол, ефективност, ефикасност и съгласуваност.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ, приета с Постановление № 4 на Министерския съвет от 2006 г.‘‘

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Не се очакват промени в административната тежест за физическите и юридически лица, тъй като предоставянето на правна помощ по своята същност не е административна дейност, а е дейност, свързана със защитата на законните права и интереси на гражданите, попадащи в обхвата на Закона за правната помощ.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на препоръчителния вариант няма да доведе до създаване или промяна на съществуващи регулаторни режими.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на препоръчителния вариант няма да доведе до създаване или промяна на съществуващи регистри. В проекта не се съдържат разпоредби, касаещи воденето и поддържането на регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на акт ще се съгласува с всички министри и с администрацията на Министерския съвет, в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът ще се публикува на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, съгласно изискванията на чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

1. Закон за правната помощ;
2. Наредба за заплащането на правната помощ.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

https://www.nsi.bg/bg;

https://lex.bg/laws/ldoc/2135511185;

https://lex.bg/laws/ldoc/2135515376;

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

1.10.2024 г.

X

Д-р Любомир Талев
Директор на дирекция С3
Signed by: Lyubomir Nikolaev Talev